

RIJEČ

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu historiju

Broj 51
Godina XXVI
Maj, 2021.
[str. 145-152]

© Monos 2021

Narativ kojim je ispisano "Ovo vrijeme sada" Semezdina Mehmedinovića

Mr. sc. Fatima Bećarević-Softić

Narativni svijet Semezdina Mehmedinovića godinama privlači pozornost čitatelja kako u našoj zemlji, tako i u inostranstvu pružajući jednu specifičnu, gusto tkanu prozu u kojoj se fokus stavlja na likove, individualce, a veliki historijski događaji ostavljaju po strani i služe kao opomena i sjećanje na sve što se dogodilo. Cilj ovog rada je ukazivanje na mjesta koja narativ Semezdina Mehmedinovića čine specifičnim. U određenom smislu, stilski i tematski, knjiga "Ovo vrijeme sada" predstavlja nastavak na roman "Me'med, crvena bandana i pahuljica" i objašnjenje događaja i likova koji su bili važni za kreiranje narativnih identiteta pojedinaca. Ispričane u formi priča, eseja, fragmenata i crteža, priče objavljene u knjizi "Ovo vrijeme sada" predstavljaju svijet u kome je sačuvano generacijsko sjećanje na grupu umjetnika koji su najljepše godine života proveli u Sarajevu i još uvijek žive tamo.

Ključne riječi: narativ, vrijeme, sjećanje, egzil

"Svaka je prošlost beskonačna."¹

Od samog početka civilizacije postojala je riječ i postojao je narativ. Danas više nije važno kakva je struktura narativa u prvim ispričanim pričama ni da li su bile istinite. Važno je to da je narativ današnjice u savremenoj bosanskohercegovačkoj umjetnosti kao nikad prije okrenut ka pojedincu, njegovim potrebama, željama, sjećanjima i stavovima. U klasičnom smislu, narativi su oblikovani po jedinstvenoj pravolinijskoj matrici koja prati hronološku strukturu priče i ima cilj da podijeli iskustvo karakteristično za određenu civilizaciju, kulturu i povijesni trenutak u kome priča nastaje. Narativ je "internacionalan, transhistoričan, transkulturalan: on je jednostavno prisutan, kao i

RIJEČ

¹ Mehmedinović, Semezdin. *Ovo vrijeme sada*, Sarajevo, Buybook, 2020.str: 92

sam život."² Prema Marini Katnić-Bakaršić "traganje za univerzalnim svojstvima narativa, kao i posebnim svojstvima koja odlikuju pojedine narative, predstavljalo je polaznu tačku za zasnivanje naratologije."³ Stoga se i ovaj rad zasniva na pokušaju da objasnimo svojstva koja čine posebnim narativ Semezdina Mehmedinovića⁴ i da ukažemo na ona mjesta, koja njegov narativ u knjizi "Ovo vrijeme sada" čine specifičnim i zanimljivim.

U posljednjih nekoliko godina, Semezdin Mehmedinović privukao je pažnju velikog broja čitatelja romanom "Me'med, crvena bandana i pahuljica" (Fraktura, 2017)⁵ nagrađenim prestižnom Nagradom Meša Selimovića⁶ za najbolji roman, objavljen 2017. godine na govornom prostoru Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore, koji više od ijedne knjige u savremenoj bosansko-hercegovačkoj književnosti govori o samoći i ljubavi.⁷ Strukturno, ova knjiga je podijeljena na tri poglavlja od kojih prvo i treće počinju bolešću autora i njegove supruge, a drugo poglavlje odlikuje putovanje Arizonom sa sinom. Savremeni autori često unose autobiografske elemente u svoja djela pa tako i Mehmedinović u knjizi "Ovo vrijeme sada" na određeni način nadopunjuje priču ispričanu u romanu "Me'med, crvena bandana i pahuljica" i proširuje je sjećanjima na druge

likove koji su imali uticaja na njegov život. "Imam strah od izmišljanja, pišem poeziju, memoarsku prozu ili autofikciju. Drugim riječima, opisujem ono što mi se događa"⁸, navodi pripovjedač u knjizi "Ovo vrijeme sada", objašnjavajući djelimično način na koji nastaje narativ kojeg čitamo, ali i okolnosti koje dovode do njega. Svako ponovno ispisivanje prošlosti i smještanje događaja u okvire jednog narativa nužno dovodi do njene destabilizacije i ponovnog propitivanja uzroka i posljedica svega što se dogodilo. Malo je mjesta u Mehmedinovićevoj prozi na kojima se zvanična historiografija dovodi u pitanje ili se na bilo koji način suprostavlja umjetničkom narativu i autofikciji koja zauzima paralelnu poziciju i zastupa mjesto ličnog i generacijskog pamćenja grupe umjetnika koji su svojim radom imali uticaja na kulturni život Sarajeva. Kao što radnja romana "Me'med, crvena bandana i pahuljica" biva smještena između dvije bolesti ili, grubo rečeno, između dva infarkta, tako se i priča ispričana u knjizi "Ovo vrijeme sada" uokviruje slikom grada i njegovih građana u dvije vremenske perspektive: jedna je smještena u rane osamdesete, a druga u sadašnjicu koja je nužno oblikovana tragovima svih prošlih godina. Stoga se dolazi do zaključka da Mehmedinovićev narativ odlikuje neka vrsta pr-

2 Katnić-Bakaršić, Marina. "Naratologija" u: *Suvremena tumačenja književnosti*, Sarajevo Publishing, Sarajevo 2006. str: 246

3 Ibidem, str: 246

4 Semezdin Mehmedinović je savremeni bosanskohercegovački pisac. Rođen je u Kiseljaku kod Tuzle. Diplomirao komparativnu književnost i bibliotekarstvo na Univerzitetu u Sarajevu. Uredivao časopis "Lica", bio jedan od osnivača časopisa "Fantom slobode" i "Dani". Bavio se i filmom. Godine 1994. nastaje njegov igrano-dokumentarni film *Mizaldo, Kraj teatra*, koji je izvan konkurencije prikazan na Berlinskom filmskom festivalu. Objavio je zbirke pjesama *Modrac*, 1984., *Emigrant*, 1990., i *Devet Aleksandrija*, 2002., knjigu zapisa, kratkih priča i pjesama *Sarajevo Blues*, 1995., dnevničku prozu *Ruski kompjuter*, 2011., knjigu pisama *Transatlantic mail*, 2009., *Autoportret s torbom*, 2012., *Knjigu prozora*, 2014., *Me'med, crvena bandana i pahuljica*, 2017., i *Ovo vrijeme sada*, 2020. Od 1996. do 2019. živio je u Sjedinjenim Američkim Državama, sada piše u Sarajevu. Izvor <https://fraktura.hr/autori/semezdin-mehmedinovic> dostupno 09. 04. 2021.

5 Mehmedinović, Semezdin. *Me'med, crvena bandana i pahuljica*. Fraktura, Zaprešić, 2017.

6 Nagrada Meša Selimović Dodijeljena Semezdinu Mehmedinoviću Za Roman "Me'med, Crvena Bandana i Pahuljica" <http://gradski.ba/> dostupno (15. 04. 2021.)

7 Bečarević, Fatima. "Šta ćeš ti napraviti od svoje samoće?" u *Novi Izraz*, časopis za književnu i umjetničku kritiku, 69-70, PEN Centar u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, januar-juni 2018.

8 Mehmedinović, Semezdin. *Ovo vrijeme sada*, Sarajevo, Buybook, 2020. str: 157

stenaste strukture u kojoj se priča zaokružuje istim motivom. U knjizi "Ovo vrijeme sada" to je motiv grada Sarajeva. Istog onog Sarajeva koje je '79. godine prihvatilo studenta Semezdina, dalo mu prijatelje, prve poslove, tekstove i sjećanja, a zatim ga pustilo da ode u daljinu i tamo, u stranom jeziku traži sebe. To Sarajevo u 2019. godini ponovo je pružilo ruke svome prijatelju i donijelo još jedno vrednovanje ljudi, umjetnika i pjesnika, živih i mrtvih i pokazalo da je dom kome se uvijek može vratiti.

Knjiga "Ovo vrijeme sada" predstavlja gusto tkanu prozu koja počinje i završava u Sarajevu, a između toga prolazi kroz različita vremena, zemlje, prostore i prikazuje najrazličitije likove, od Markeza koji dolazi u jedini otvoren lokal u Wašingtonu do Minke, tajnovite usidjelice koja u svojoj biblioteci čuva knjigu sa Andrićevom posvetom, od sakupljanja razglednica slovenskom piscu i prijatelju Alešu Debeljaku do Grofovih skica i slika po svim površinama koje su mu dostupne, od sjećanja na Karima Zaimovića, Daria Džamonju i Affana Ramića do razgovora sa Markom Vešovićem, Aleksandrom Hemonom i drugima. "Ovo vrijeme sada" predstavlja putovanje kroz različite predjele, sa različitim ljudima u različitim vremenskim okvirima, a ono što je čini posebnom je činjenica da poetika kojom je ispričano povezuje naizgled nespojive ljude i događaje u jednu harmoničnu i interesantnu čitalačku cjelinu. Tamo gdje sadašnjost traži objašnjenje, prošlost putem narativa tka priču.

Strukturu knjige "Ovo vrijeme sada" možemo posmatrati kao zbir više kratkih priča, raspoređenih u četiri poglavlja u okviru kojih su prikazane hronološki grupisane cjeline, a možemo je posmatrati i kao roman labave strukture u kome je svaka priča dio za sebe.

Osim kratkih priča, eseja i fragmenata, u ovoj knjizi sadržani su i brojni crteži – razglednice koje Mehmedinović priprema za Aleša Debeljaka. Razglednice i crteži nastali su za vrijeme boravka u Americi, a ono što ih čini posebno interesantnim su opisi ispod pojedinih crteža u kojima je eliptičnim jezikom u nekoliko rečenica rečeno više nego da je napisana cijela knjiga, na primjer, ispod crteža, na kome je naslikano pivo piše: "Dragi Aleš, Sjedinjene Američke Države postale su upravo onakve kakve su bile države iz kojih se nekada bježalo u Sjedinjene Američke Države."⁹ Odabir crteža kao drugog oblika umjetničkog izražavanja upućuje na potrebu za stvaranjem svjedočanstva koje je obilježeno ličnim doživljajem i naporom da se stvori predstava o nečemu što je u suprotnosti sa sveprisutnim trendom fotografisanja događaja i pojava.

"Ovo vrijeme sada" počinje pričom "Titov prsten" i otvara se rečenicom "Moja komplikovana veza sa ovim gradom počela je tačno prije četrdeset godina"¹⁰, određujući time precizno vrijeme od kad počinje narativ o Sarajevu, životu i ljudima važnim za život i identitet pripovjedača. Pripovijedanje narativa o gradu pretvara vrijeme u smisao i na taj način rastrzana dešavanja povezuje i spaja unutrašnjom čvrstom vezom. "Ako je smisao osnova kontinuiteta, onda nema smisla bez prošlosti, ergo sadašnjica lišena prošlosti je besmislena."¹¹ Određivanje sadašnjeg identiteta pripovjedača nemoguće je bez ključnih odrednica, a one su u ovom slučaju dolazak u Sarajevo, druženje u umjetničkim krugovima, rat, egzil i stvaranje identiteta pisca. Kulturološke odrednice važne za identitet pripovjedača ogledaju se i u nadimcima koje pripovjedač *Semezdin* dobija u pojedinim državama, pa je tako u Americi *Sem*, ozna-

9 Mehmedinović, Semezdin. Ibidem: str. 129

10 Ibidem: str. 9

11 Kuljić, Todor. *Kultura sećanja: teorijska objašnjenja upotrebe prošlosti*, Beograd: Čigoja štampa, 2006. str:224

čen skraćenicom vlastitog imena i oblikovan tako da u jeziku bude prilagođen razumijevanju grupe koja je raznolika u svemu pa i u imenima, dok je u Sarajevu, za Kemala Montena i druge prijatelje *Sema*, Semezdin kome se tepa skraćivanjem i dodavanjem vokala *a*.

Pripovjedač aktivno sudjeluje u kreiranju društvenog i kulturnog identiteta Sarajeva osamdesetih godina, u vrijeme kad zajedno sa prijateljima umjetnicima radi na organizaciji različitih izložbi, postavki, pisanju tekstova i slikanju umjetničkih slika. On ne nailazi samo na ona značenja koja postoje u kulturi, nego aktivno radi i na proizvodnji novih značenja, u konkretnom vremenu i prostoru. Kao što navodi Kuljić, "naracija ne njeguje samo kontinuitet, nego uočava i pokretačke tačke..."¹², a jedna od najvažnijih pokretačkih tačaka prikazana je u priči "Dan kada je u Sarajevu umro komunizam", koja završava sljedećim odlomkom:

"Šta se, ustvari, tada dogodilo u Zvonu? Kurt je upravo bio objavio svoju knjigu *Arhitektura u teatru*, jednu lijepu hrestomatiju o američkom reditelju Robertu Wilsonu. Neka djevojka koja je prevela kratki Wilsonov intervju, čekajući da joj se isplati honorar za njenu prevodilačku uslugu, izgubila je strpljenje i unajmila agenciju za utjerivanje dugova. I, eto, tako je i bilo. Komunizam je u Sarajevu umro onda kad je u Zvonu utjerivač dugova, Juka Prazina, naplatio dug od četiri stotine njemačkih maraka za prijevod kratkog razgovora s Robertom Wilsonom, čovjekom koji je režirao *Einsteina na plaži*."¹³

Navedeni odlomak predstavlja jedan od najpreciznijih primjera iz kojih se vidi kako je nestalo reda i pravila po kojima je organizovano društvo i kako je nasilje pronašlo svoj put da u kratkom vremenu zaprijeti svim slojevima društva. Svijest o prisutnosti nasilja,

u Sarajevu za vrijeme rata, u Americi nakon 11. septembra, u naraciji Semezdina Mehmedinovića lebdi i osjeti se na više mjesta, ali nikad ne biva surovo i detaljno opisana. Zbog toga se književni kritičari, a i sam autor, slažu kad kažu da je Mehmedinovićev jezik drugačiji od savremenog i po svom izričaju i leksici bliži jeziku osamdesetih i devedesetih godina u kome se nije tako precizno i sirovo govorilo o svemu, nego su aluzije na određena djela bile dovoljne da se stvori jasna slika o njima.

"Napokon, postoji jezička drama koja je direktna posljedica života u izmještenosti: jezik kojim danas govorim i pišem, nakon godina provedenih u svijetu, podsjeća na jezik kojim se u Bosni i u Sarajevu pisalo i govorilo devedesetih godina. To je prirodno, jer nisam pratio promjene što ih je živi jezik tamo prolazio u zadnjih trideset godina. I upravo onoliko koliko se ta dva jezika razlikuju, tolika je i razlika između Sarajeva koje ja pamtim i ovog današnjeg."¹⁴

Ako je vladajuće pamćenje službeno i određeno dominacijom političkih uticaja, onda kroz narativ u kome se opisuje početak rata u Sarajevu progovara generacijsko pamćenje, drugačije od dominirajućih političkih, porodičnih i ličnih i sukobi se sa svima njima kao glas koji govori u ime one grupe građana koja se zalagala za opstanak kulture čak i onda kad je bilo najgore.

"Mene je rat oblikovao. Osjećam ga u svojim kostima, u najmanjoj meteorološkoj promjeni"¹⁵ navodi pripovjedač kad želi da objasni ključni događaj koji ga je odredio u životu. Da nije bilo rata, ne bi bilo prekretnice od koje počinje drugačije pisanje i život u egzilu, niti bi imao potrebe otići u Ameriku i tamo tražiti sve ono što je izgubio u svojoj zemlji. Međutim, ni život u Americi nije idiličan. Bijeg od rata koji je obilježio devede-

12 Kuljić, Todor. Ibidem: str. 139

13 Mehmedinović, Semezdin. *Ovo vrijeme sada*, Buybook, Sarajevo, 2020. str. 43

14 Ibidem: str: 158

15 Mehmedinović, Semezdin. Ibidem: str: 161

sete i spora i teška adaptacija na novo stanje u američkom društvu dodatno se usložnjavaju porastom netrpeljivosti karakteristične za predtrampovsko vrijeme u kome su stranci nepoželjni u društvu. U takvom vremenu Sem¹⁶ i njegov sin putuju sa jednog kraja države u drugi i preseljavaju njegovu kućnu biblioteku. Pokretnost koja je u prošlosti karakterisala trgovce, u sadašnjem vremenu je odlika umjetnika. U sadašnjici sve je pokretno i relativno, pa tako i biblioteke postaju pokretne gromade koje se lagano prebacuju sa jednog kraja države u drugi.

"Egzil je bijeg od jezika. Istina je da nas stanje izmještenosti i život između svjetova trajno zbližavaju. Za one koji su me u Americi čitali, ja sam bio pisac iz rata. Za one u Sarajevu bio sam pisac u egzilu. Nastojao sam iznevjeriti oba opisa, obje dijagnoze, koliko je to bilo u mojoj moći, ali uglavnom bezuspješno. Mi smo uvijek na kraju onakvi kakvim nas drugi vide."¹⁷

Za tumačenje narativnog diskursa jako je važna perspektiva iz koje se pristupa određenom djelu, ali i horizonti očekivanja koje postavljamo u odnosu na tekst koji još nije otkriven i protumačen činom čitanja. Pozicija stranca, egzilanta, podrazumijeva stalni boravak na granici i odsustvo osjećaja pripadnosti zbog kojeg izostaje prisvajanje i identifikacija u odnosu na drugoga, a dolazi do trajnog pripajanja sintagmi "pisac iz rata" ili "pisac u egzilu". Na osnovu takvog usložnjavanja identiteta dolazi do konfuzije prilikom određivanja pripadnosti bilo kojoj grupi, a nakon procesa samoanalize, pripovjedaču ne preostaje ništa drugo nego pomirenje sa percepcijama izgrađenim na osnovu mišljenja i stavova drugih. Na taj način, unutar grupe kojoj pripovjedač pripada, kreira se kulturni identitet koji nije unaprijed dat nego

predstavlja zadatak koji se u samoj naraciji ostvaruje.

Mehanizmi kontrole informacija postoje da bi se uspostavila norma ili obrazac ponašanja po kome je bilo neophodno djelovati ili se bar tako čini, ukoliko se događaji posmatraju sa određene vremenske distance. Selektivno sjećanje onih događaja, koji su važni za pojedinca da bi definisao sebe kao člana grupe, čak i onda kada više ne živi tamo, obrće sistem vrijednosti i ukazuje na to da sistemi kontrole nikad nemaju potpunu moć te da se izgubljeno može vratiti, ali samo kroz pamćenje i sjećanje. Nostalgija za gradom i ljudima ne poznaje hijerarhiju i vrijednosti ispričanog, ona refleksivno povlači materijal vezan za određene ljude i dijeli ih na dobre i loše, prihvatljive i neprihvatljive, pametne i glupe i sve to pokazuje na osnovu banalnih scena svakodnevice koja posmatraču konstantno izmiče, ali ne i pripovjedaču jer on baš u toj svakodnevici nalazi motive važne za čuvanje od zaborava. Stoga pripovjedač na jednom mjestu navodi: "U kulturi iz koje ja dolazim kafana je bila pozornica na kojoj smo potvrđivali svoje prisustvo u svijetu"¹⁸, (priča *Kula*) ukazujući na važnost postojanja vanjskih prostora za okupljanje i vrednovanje svih članova unutar društva. Za razliku od narativa koji predstavlja pozornicu namijenjenu očima čitatelja, kafana je u balkanskoj kulturi prostor iz kojeg priča kreće na svoj put i odlazi onoliko daleko, koliko je pripovjedač može odnijeti. Stoga, priče o poznatim Sarajlijama počinju u kafani, a završavaju u maglovitom sjećanju u odnosu na "Ovo vrijeme sada."

Ispisivanje historije nikad nije završeno, to je proces u kome se ne rekonstruiše šta se dogodilo već se "konstruiše nemajući nikada šansu da se pronađe 'pravi' smisao istorijskih

16 (američki nadimak za Semezdina i pripovjedača)

17 Mehmedinović, Semezdin. *Ovo vrijeme sada*, Buybook, Sarajevo, 2020. str: 153-154

18 Mehmedinović, Semezdin, Ibidem, 54

događaja.”¹⁹ "Istorija sveta nije činjenica sama po sebi, već samo istorija našeg mišljenja o tim činjenicama i njihovim motivima i uzrocima.”²⁰ Pa je, stoga, ispisivanje malih historija o pojedincima koji su važni za konstrukciju vremena Semezdina Mehmedinovića i njegovo pozicioniranje u društvu pokušaj konstrukcije individualne istine, koji ujedno objašnjava pojave koje se čine neobjašnjivim. Fridrih Niče je smatrao da "to što čovjek obavlja (*überspinnt*) i obuzdava prošlost, jeste umjetnički nagon, a ne nagon istine.”²¹ Stoga je u narativnom diskursu istina uvijek upitna i relativna, baš kao i sjećanje i pamćenje, zavisno od interpretacije i pristupa tumačenju.

"Pisanje i čitanje uvek su istorijski i društveno determinisani događaji koji se odigravaju u svetu, ali i koji utiču na svet zahvaljujući delovanju polno determinisanih pojedinaca i grupa.”²² Pa stoga književnost nije samo proizvod date epohe, nego i sama proizvodi kulturne efekte i u konfliktu pojedinaca i institucija zauzima nečiju stranu. Humanistički odnos, prije svega, prema čovjeku poziva na zauzimanje stava kojim se brani pravo na egzistiranje pojedinca i pravo na njegovo umjetničko stvaranje koje može biti prikazano na bilo kojoj površini.

Čest stav u književnosti je da su velike teme rezervisane za male, nacionalne književnosti i autore koji život posvete ispisivanju vlastitih pravdi i istina. Narativ, Semezdina Mehmedinovića predstavlja suprotnost svemu tome i označava poetiku malih stvari, satkanu od sitnica, osjećanja i refleksija dok se velike, nacionalne teme u njegovim djelima preslikavaju kao odrednice važne za određivanje narativnih identiteta pojedinaca u odnosu na identitet kolektiva.

Na osnovu svega navedenog, jasno je da narativ knjige "Ovo vrijeme sada" predstavlja ličnu priču o pojedincu, duboko obilježenom historijskim kontekstom i vremenom u kome živi. Nadilazeći nacionalno, kolektivno i opće pripovjedač predstavlja svestremensku priču o traženju sebe i drugih unutar kaotičnog svijeta.

LITERATURA

1. Bećarević, Fatima. "Šta ćeš ti napraviti od svoje samoće?" u Novi Izraz, časopis za književnu i umjetničku kritiku, 69-70, PEN Centar u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, januar-juni 2018.
2. Burzyńska, Anna. Marakowski, Michał Paweł. Književne teorije XX vijeka, Službeni glasnik, 2009.
3. Mehmedinović, Semezdin. Ovo vrijeme sada, Sarajevo, Buybook, 2020.
4. Mehmedinović, Semezdin. Me'med, crvena bandana i pahuljica. Fraktura, Zaprešić, 2017.
5. Katnić-Bakaršić, Marina. "Naratologija" u Suvremena tumačenja književnosti, Sarajevo Publishing, Sarajevo 2006.

Jedinice sa interneta:

1. <https://fraktura.hr/autori/semezdin-mehmedinovic> (dostupno 09.04.2021.) 2
2. Nagrada Meša Selimović Dodijeljena Semezdinu Mehmedinoviću Za Roman "Me'med, Crvena Bandana I Pahuljica" <http://gradski.ba/> dostupno (15.04.2021.)

SUMMARY THE NARRATIVE THAT CONSTITUTES "THIS TIME NOW" BY SEMEZDIN MEHMEDINOVIĆ

The narrative world of Semezdin mehmedinović has been attracting the attention of readers both in our

19 Burzyńska, Anna. Marakowski, Michał Paweł. Književne teorije XX vijeka, Službeni glasnik, 2009. str. 551

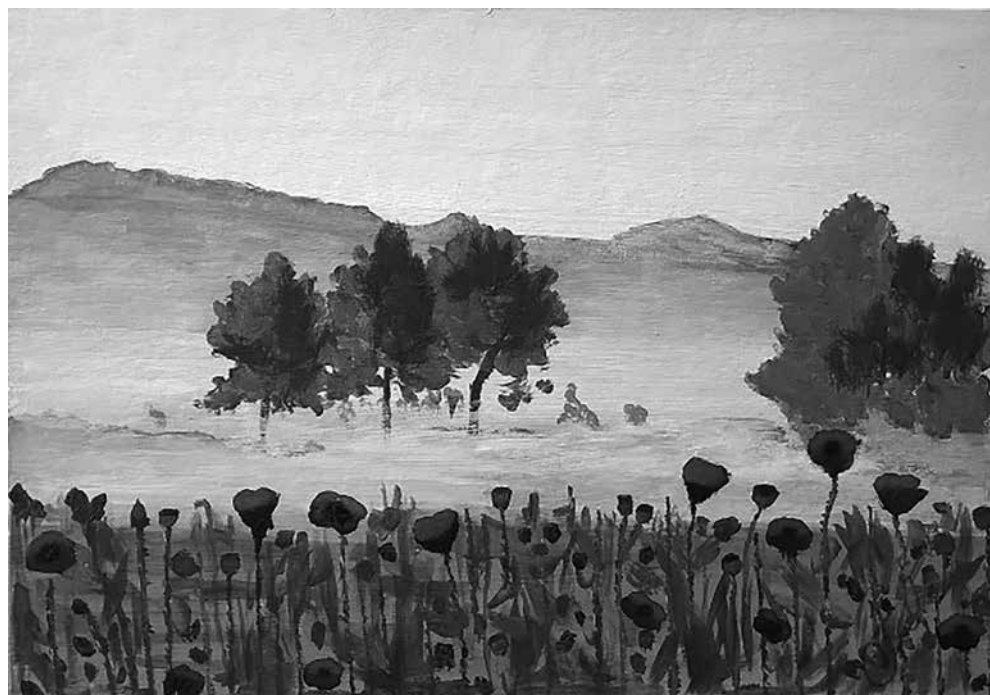
20 Ibidem, str: 551

21 F.Neitzshe, Pisma pozostale..., op.cit str. 262 u Burzyńska, Anna. Marakowski, Michał Paweł. Književne teorije XX vijeka, Službeni glasnik, 2009. str. 551

22 Književne teorije XX vijeka str: 416

country and abroad for years, providing a specific, densely woven prose in which the focus is on characters, individuals, and great historical events are set aside and serve as a reminder and memory of all that happened. The aim of this paper is to point out the place that makes Semezdin Mehmedinović narrative specific. In a sense, stylistically and thematically, the book "This Time Now" is a sequel to the novel "Me'med, Red Bandana and Snowflake" and

an explanation of events and characters that were important for creating the narrative identities of individuals. Told in the form of stories, essays, fragments and drawings, the stories published in the book "This Time Now" represent a world in which a generational memory of a group of artists who spent the best years of their lives in Sarajevo and still live there has been preserved.

Amela Ademović, dipl.ekonomista 42.god.